

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING VATBARE
MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN**

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

Wegens de industrieelarcheologische waarde:

- als monument:

De roterij Sabbe, met inbegrip van de schoorsteen, één stoomketel (naderhand gebruikt als warmwaterketel) en de stoommachine "Phoenix Gand" met toebehoren, gelegen te Kuurne (Kuurne), Bondgenotenlaan +21;

bekend ten kadaster:

Kuurne, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 362K(DEEL).

Art. 2.

Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

De **industrieelarcheologische waarde** van het monument wordt als volgt omschreven:

als voorbeeld van een vlasbedrijf van de jaren '30 nu nog bestaande uit een roterij (voorheen ook zwingelarij) en een stoommachine voor het opwekken van elektriciteit.

Het gaat hier om een typevoorbeeld, zowel wat de ligging naast de Leie betreft als wat de typologie van de roterij aangaat. De roterij is van het type met rootkamers in parallelle opstelling aan weerszijden van de stookruimtes met koud- en warmwaterreservoirs op het dak en met afzonderlijk gesitueerde machinekamer met stoommachine.

Dit voorbeeld refereert zeer duidelijk aan een bepaalde, langdurige fase in de evolutie van de vlasproductie, fase die vanaf de jaren '20 tot bloei kwam na de uitvinding van het warmwaterroten door de Wevelgemnaar Constant Vansteenkiste ca. 1906-08.

De vlasindustrie vormde reeds in de middeleeuwen een belangrijke bedrijfstak in wat nu Vlaanderen is.

Het Kortrijkse en meer bepaald de Leie ('The Golden River') speelden hierin een zeer prominente rol. De industrialisering van de vlasproductie heeft tijdens het Interbellum in de Leiestreek een flinke impuls gekregen. Kuurne wordt - als één van de 19 gemeenten langs de Leie - beschouwd als één van de belangrijkste, zoniet de belangrijkste vlasgemeente.

De stoomketels zijn goed bewaarde voorbeelden van een type met twee vuurhaarden (het zgn. Lancashire-type). De stoommachine is een uitzonderlijk exemplaar van het merk 'Phoenix' met Corlisskleppen, een eerder zeldzaam kleppentype bij Belgische constructeurs.

Deze machine is de enige van het merk 'Phoenix' die we in België nog hebben.

Deze machine is ook een van de voorbeelden uit de bloeiperiode van de Gentse machineconstructeurs, die destijds een wereldwijde faam hadden.

De roterij Sabbe ligt op de linker Leie-oever, net zoals de roterij-zwingelarij Verschaeve (bescherming in procedure) die zich binnen gezichtsafstand bevindt. De roterij Sabbe en de roterij-zwingelarij Verschaeve vormen met de ertussen gelegen (vlas)-weiden een uitstekend voorbeeld van een vlaslandschap langs de Leie.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 23 FEB 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN